

Адміністративне право і процес

УДК 342.9:341.171(4-6ЄС)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20407899>

**Автономія та підзвітність агентств Європейського Союзу в системі
європейського адміністративного врядування**

Форманюк Вікторія Василівна,

кандидатка юридичних наук, доцентка,

доцентка кафедри міжнародного та європейського права

Національного університету «Одеська юридична академія»,

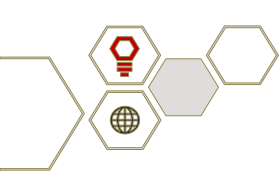
м. Одеса, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-1939-1318>

Прийнято: 16.05.2026 | Опубліковано: 27.05.2026

Анотація: Автономія та підзвітність агентств Європейського Союзу є ключовими елементами їх адміністративно-правового статусу та важливими передумовами ефективності європейського адміністративного врядування. Агентства ЄС виконують спеціалізовані експертні, координаційні, регуляторні та оперативні функції, що зумовлює потребу в їх функціональній самостійності. Водночас розширення повноважень агентств актуалізує питання демократичної легітимності, прозорості, судового контролю та відповідальності за їх діяльність.

Метою статті є дослідження змісту автономії та підзвітності агентств Європейського Союзу, визначення їх співвідношення в системі європейського адміністративного врядування та з'ясування ролі цих категорій у забезпеченні легітимності діяльності агентств ЄС.

У роботі використано методи правового аналізу, системного тлумачення норм права ЄС, порівняльно-правового дослідження, формально-юридичний метод, а також аналіз доктринальних підходів українських і зарубіжних авторів щодо правової природи агентств Європейського Союзу.

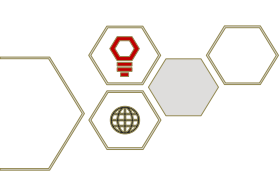

Дослідження показало, що автономія агентств ЄС має організаційний, функціональний та експертний виміри, однак не є абсолютною, оскільки обмежується установчими актами, принципом наданих повноважень, інституційним балансом, процедурними гарантіями та судовим контролем. Встановлено, що підзвітність агентств ЄС охоплює політичні, адміністративні, фінансові, судові та процедурні механізми контролю. З'ясовано, що практика Суду ЄС у справах *Meroni*, *Romano* та *ESMA* сформувала ключові підходи до визначення меж делегування повноважень агентствам ЄС. Обґрунтовано, що автономія та підзвітність не є взаємовиключними категоріями, а становлять взаємопов'язані елементи адміністративно-правового статусу агентств ЄС.

Для забезпечення ефективності та легітимності діяльності агентств Європейського Союзу необхідне не звуження їх автономії, а її належне правове структурування через чітке визначення компетенції, прозорі процедури, парламентський і фінансовий контроль, адміністративний нагляд та можливість судового перегляду. Саме баланс між функціональною незалежністю та багаторівневою підзвітністю забезпечує належне місце агентств ЄС у системі європейського адміністративного врядування.

Ключові слова: адміністративне врядування, агентства Європейського Союзу, автономія, підзвітність, делегування повноважень, судовий контроль, правова природа, право ЄС.

Autonomy and Accountability of European Union Agencies in the System of European Administrative Governance

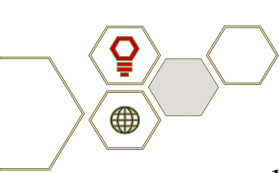
Viktoriia Formaniuk,
PhD in Law, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of International and European Law,
National University «Odesa Law Academy»,
Odesa, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-1939-1318>

Abstract: The autonomy and accountability of the European Union agencies are key elements of their administrative and legal status and important prerequisites for the effectiveness of European administrative governance. EU agencies perform specialized expert, coordination, regulatory and operational functions, which necessitates their functional independence. At the same time, the expansion of the agencies' powers raises the issue of democratic legitimacy, transparency, judicial control and responsibility for their activities.

The aim of the article is to study the content of the autonomy and accountability of the European Union agencies, determine their correlation in the system of European administrative governance and clarify the role of these categories in ensuring the legitimacy of the activities of EU agencies.

The paper uses the methods of legal analysis, systemic interpretation of EU law, comparative legal research, formal legal method, as well as an analysis of doctrinal approaches of Ukrainian and foreign authors to the legal nature of the European Union agencies.

The study showed that the autonomy of EU agencies has organizational, functional and expert dimensions, but is not absolute, as it is limited by the constituent acts, the principle of conferred powers, institutional balance, procedural guarantees and judicial control. It was established that the accountability of EU agencies covers political, administrative, financial, judicial and procedural control mechanisms. It was found that the practice of the Court of Justice of the EU in the *Meroni*, *Romano* and *ESMA* cases formed key approaches to determining the limits of delegation of powers to EU agencies. It was substantiated that autonomy

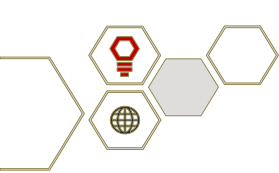
and accountability are not mutually exclusive categories, but constitute interrelated elements of the administrative and legal status of EU agencies.

To ensure the effectiveness and legitimacy of the activities of European Union agencies, it is necessary not to narrow their autonomy, but to properly structure it legally through a clear definition of competence, transparent procedures, parliamentary and financial control, administrative supervision and the possibility of judicial review. It is the balance between functional independence and multi-level accountability that ensures the proper place of EU agencies in the system of European administrative governance.

Keywords: administrative governance, European Union agencies, autonomy, accountability, delegation of powers, judicial review, legal nature, EU law.

Постановка проблеми. Агентства Європейського Союзу посідають особливе місце в системі європейського адміністративного врядування. Вони не належать до класичних інституцій ЄС, однак виконують важливі функції у сфері реалізації політик Союзу, здійснення технічної експертизи, координації національних адміністрацій, підготовки рішень, регуляторного нагляду та оперативної підтримки. Саме тому в сучасній доктрині агентства ЄС дедалі частіше розглядаються як специфічні адміністративні утворення, що відображають трансформацію виконавчої влади в Європейському Союзі [1, р. 1–20].

Розвиток агентств ЄС зумовлений ускладненням завдань європейської інтеграції, розширенням сфер правового регулювання та потребою у спеціалізованих органах, здатних забезпечувати експертність, сталість і технічну якість адміністративних рішень. Водночас посилення ролі агентств актуалізує питання про межі їх автономії та механізми підзвітності. З одного боку, без автономії агентства не можуть ефективно виконувати свої функції, оскільки їх діяльність потребує професійної незалежності, оперативності та спеціалізованої експертизи. З іншого боку, автономія органу публічної влади

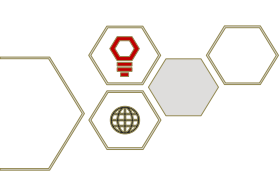
в правопорядку ЄС не може бути необмеженою, оскільки вона має узгоджуватися з принципами верховенства права, інституційного балансу, прозорості, належного врядування та судового контролю.

Практичне значення цієї проблеми полягає в тому, що агентства ЄС діють у сферах, які безпосередньо впливають на права фізичних і юридичних осіб, функціонування внутрішнього ринку, безпеку, фінансову стабільність, охорону здоров'я, прикордонне управління, довкілля та цифрову трансформацію. Тому питання про те, якою мірою агентства можуть бути автономними і перед ким вони повинні звітувати, є не лише теоретичним, а й прикладним питанням легітимності європейського адміністративного врядування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика автономії та підзвітності агентств ЄС активно розробляється у зарубіжній юридичній та адміністративно-правовій доктрині. М. Шамон досліджує агентства ЄС як прояв трансформації адміністративної системи Союзу та звертає увагу на правові й політичні межі їх розвитку [1, р. 21–58]. М. Бусуйок розглядає підзвітність агентств ЄС як комплексне явище, що охоплює не лише формальне звітування, а й політичний, адміністративний, фінансовий та процедурний контроль [2, р. 599–615].

М. Схолтен та А. Бреннінкмейєр аналізують контроль за агентствами ЄС крізь призму верховенства права у багаторівневому правопорядку, наголошуючи на складності поєднання європейського та національного рівнів адміністративного контролю [3]. Е. Кіті досліджує агентства як важливу частину інституційного механізму ЄС, але водночас звертає увагу на проблеми їх легітимації та інституційного розміщення [4, р. 1395–1442]. Д. Кертін пов'язує розвиток агентств із ширшим питанням виконавчої влади ЄС і демократичного контролю над нею [5].

Важливими для дослідження є також праці М. Грунлера, який розглядає автономію агентств ЄС як поєднання формальної правової самостійності та фактичної інституційної спроможності [6]. М. Бовенс

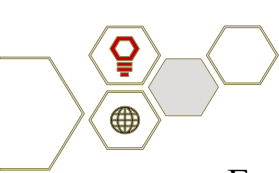

пропонує концептуальне розуміння підзвітності як відносин між суб'єктом, який пояснює і виправдовує свою діяльність, та форумом, який може ставити питання, оцінювати поведінку і застосовувати наслідки [7, р. 447–468]. Такий підхід є особливо цінним для аналізу агентств ЄС, оскільки дозволяє розглядати підзвітність не лише як юридичну відповідальність, а як ширший механізм контролю публічної влади.

Р. Деусс ще у 1990-х роках звертав увагу на роль агентств у мережевій моделі регулювання Європейського Співтовариства [8, р. 246–261]. Р. Д. Келемен пов'язує появу нових агентств із формуванням «єврократичних» структур у системі врядування ЄС [9, р. 93–118]. Дж. Маджоне, аналізуючи логіку делегування в ЄС, показує, що передача повноважень спеціалізованим органам може пояснюватися прагненням забезпечити довіру, стабільність і експертність управлінських рішень [10, р. 103–122]. М. Тетчер та А. Стоун Світ розглядають делегування повноважень незалежним органам як загальну тенденцію сучасного врядування, що потребує належних механізмів контролю [11, р. 1–22].

А. Вонка та Б. Ріттбергер досліджують інституційну незалежність агентств ЄС і пов'язують її з такими чинниками, як складність регулювання, потреба у достовірності та невизначеність політичного середовища [12, р. 730–752]. М. Егеберг і Й. Трондал аналізують агентства ЄС як можливі центри формування нової виконавчої влади на рівні Союзу або як інструменти національного контролю [13, р. 868–887]. Н. Фонт досліджує політичний вплив агентств після делегування їм повноважень, підкреслюючи, що їх роль залежить не лише від формального мандата, а й від властивостей відповідної політики [14, р. 773–792]. К. Кооп звертає увагу на зв'язок між політичною значущістю агентств і рівнем їх підзвітності [15, р. 209–234].

Окремий напрям становлять дослідження зовнішнього виміру діяльності агентств ЄС. Ф. Коман-Кунд аналізує агентства ЄС як глобальних акторів на прикладі Європейського агентства авіаційної безпеки, Frontex та

Europol [16]. У колективній праці за редакцією М. Еверсон, К. Монди та Е. Вос агентства ЄС розглядаються як утворення, що перебувають між інституціями Союзу та державами-членами, поєднуючи наднаціональні й національні елементи адміністративного врядування [17].

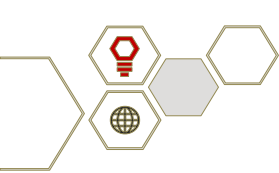
Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість наукових праць, у доктрині досі немає єдиного підходу до розуміння оптимального співвідношення автономії та підзвітності агентств ЄС. Недостатньо визначеним залишається питання, чи є автономія агентств самостійною адміністративно-правовою цінністю, чи лише функціональним інструментом ефективного виконання завдань ЄС. Так само дискусійними залишаються межі делегування агентствам владних повноважень, співвідношення експертної незалежності та демократичного контролю, а також роль судового контролю в забезпеченні законності їх діяльності.

Особливої уваги потребує проблема того, що агентства ЄС одночасно мають бути достатньо незалежними від політичного впливу і водночас достатньо контрольованими з боку Європейського Парламенту, Ради, Європейської Комісії, Суду ЄС, Європейської рахункової палати та суспільства. Саме ця подвійність визначає складність їх правової природи.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є визначення змісту автономії та підзвітності агентств Європейського Союзу в системі європейського адміністративного врядування, а також з'ясування їх співвідношення як взаємопов'язаних елементів адміністративно-правового статусу агентств ЄС.

Для досягнення цієї мети поставлено такі завдання:

- 1) охарактеризувати правову природу автономії агентств ЄС;
- 2) визначити основні форми підзвітності агентств ЄС;
- 3) проаналізувати значення практики Суду ЄС для встановлення меж делегування повноважень агентствам;
- 4) з'ясувати роль балансу між автономією та підзвітністю у забезпеченні легітимності європейського адміністративного врядування.

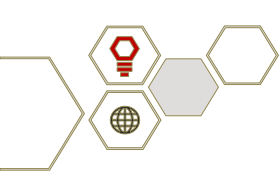

Виклад основного матеріалу дослідження. Агентства ЄС є спеціалізованими адміністративними утвореннями, які створюються для виконання конкретних завдань у межах правопорядку Європейського Союзу. Їх особливість полягає в тому, що вони не є інституціями ЄС у вузькому значенні, але водночас беруть участь у реалізації права та політик Союзу. Ця проміжна природа зумовлює складність їх правового статусу, адже агентства діють між політичними інституціями ЄС, національними адміністраціями, експертним середовищем і приватними суб'єктами.

Автономія агентств ЄС має багатовимірний характер. Передусім вона проявляється в організаційній самостійності: агентства мають власну структуру управління, адміністративні ради або правління, виконавчих директорів, персонал і бюджет. Другим виміром є функціональна автономія, тобто здатність виконувати покладені на них завдання без постійного адміністративного втручання з боку інституцій ЄС або держав-членів. Третім виміром є експертна автономія, яка дозволяє агентствам формувати технічні висновки, рекомендації, оцінки ризиків або спеціалізовані рішення на основі професійних критеріїв.

Однак автономія агентств ЄС не є абсолютною. Вона має похідний характер, оскільки агентства створюються на підставі актів права ЄС і діють лише в межах компетенції, визначеної їх установчими регламентами. На відміну від основних інституцій ЄС, агентства не мають первинної компетенції, а здійснюють делеговані або спеціально закріплені повноваження. Тому їх автономію доцільно розуміти як юридично обмежену функціональну самостійність у межах конкретного адміністративного мандата.

Важливим елементом розуміння автономії агентств є доктрина делегування повноважень. У праві ЄС делегування завжди пов'язане з питанням інституційного балансу та демократичної легітимності. Дж. Маджоне справедливо зазначає, що делегування спеціалізованим органам може бути виправдане тоді, коли воно забезпечує експертність, стабільність і

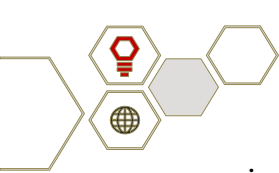
довіру до регуляторних рішень [10, р. 103–122]. Водночас М. Тетчер та А. Стоун Світ підкреслюють, що передача повноважень незалежним органам створює потребу в механізмах контролю, які запобігають перетворенню незалежності на неконтрольовану владу [11, р. 1–22].

У практиці Суду ЄС межі делегування повноважень агентствам були закладені ще у справі *Meroni*. Суд сформулював підхід, відповідно до якого делегування дискреційних повноважень не повинно порушувати інституційний баланс, визначений установчими договорами [19]. У справі *Romano* Суд також обмежив можливість надання органам адміністративного типу повноважень ухвалювати акти нормативного характеру [20]. Ці рішення стали основою для обережного підходу до автономії агентств ЄС.

Водночас сучасний розвиток ЄС засвідчив поступове переосмислення цих обмежень. Показовим є рішення Суду ЄС у справі *United Kingdom v Parliament and Council* щодо повноважень Європейського органу з цінних паперів і ринків, ESMA. Суд визнав допустимим надання агентству певних інтервенційних повноважень за умови, що вони чітко визначені, обмежені критеріями, процедурно врегульовані та підлягають судовому контролю [21]. Це рішення не скасувало логіку *Meroni*, але адаптувало її до сучасної моделі європейського адміністративного врядування.

Отже, автономія агентств ЄС можлива лише в межах права. До таких меж належать установчий акт агентства, принцип наданих повноважень, інституційний баланс, принципи пропорційності та субсидіарності, вимоги прозорості, фінансові правила, захист основних прав і можливість судового перегляду. Саме ці обмеження дозволяють поєднати функціональну незалежність агентств із вимогами правової держави.

Підзвітність агентств ЄС є необхідним доповненням їх автономії. Якщо агентство отримує можливість діяти самостійно, воно повинно пояснювати, обґрунтовувати та нести відповідальність за свою діяльність. У цьому аспекті важливим є підхід М. Бовенса, який розглядає підзвітність як відносини між суб'єктом, що звітує, та форумом, який може ставити питання, оцінювати

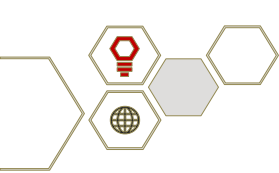
діяльність і застосовувати певні наслідки [7, р. 450–455]. Такий підхід дає змогу побачити, що підзвітність агентств ЄС не обмежується лише юридичною відповідальністю, а включає ширшу систему контролю, пояснення та оцінювання.

У системі ЄС можна виділити кілька основних форм підзвітності агентств. Першою є політична та демократична підзвітність перед Європейським Парламентом і Радою. Вона проявляється у поданні щорічних звітів, слуханнях керівників агентств, парламентському контролю за бюджетом і процедурі надання розвантаження щодо його виконання. Спільна заява і Загальний підхід щодо децентралізованих агентств ЄС 2012 року підкреслюють необхідність забезпечення ефективності, прозорості, підзвітності та узгодженості діяльності агентств [18].

Другою формою є адміністративна підзвітність перед Європейською Комісією та органами управління агентства. Комісія часто бере участь у роботі правлінь агентств, оцінює їх діяльність, ініціює зміну мандатів і здійснює загальний нагляд за узгодженістю діяльності агентств із політиками ЄС. Водночас такий контроль не повинен нівелювати функціональну автономію агентств, оскільки в іншому разі вони перетворювалися б на звичайні адміністративні підрозділи Комісії.

Третьою формою є фінансова підзвітність. Агентства ЄС використовують кошти бюджету Союзу, тому їх діяльність підлягає бюджетному плануванню, аудиту, контролю з боку Європейської рахункової палати та процедурі бюджетного розвантаження. У спеціальному звіті Європейської рахункової палати 2020 року наголошено, що майбутній розвиток агентств ЄС потребує більшої гнучкості, але одночасно кращого врядування, співпраці та звітування про результати [22].

Четвертою формою є судова підзвітність. Вона полягає у можливості перевірки актів, рішень або бездіяльності агентств у судовому порядку. Судовий контроль є ключовою гарантією того, що автономія агентств не переростає в адміністративну самодостатність. Він дозволяє перевірити

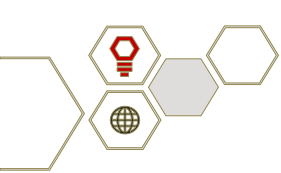
дотримання компетенції, процедур, пропорційності, основних прав і загальних принципів права ЄС.

П'ятою формою є процедурна та суспільна підзвітність. Вона включає доступ до документів, правила щодо конфлікту інтересів, етичні стандарти, консультації із заінтересованими сторонами, внутрішній аудит, публічні звіти та механізми розгляду скарг. У сучасному європейському адміністративному врядуванні ці механізми набувають дедалі більшого значення, оскільки легітимність адміністративної дії залежить не лише від її формальної законності, а й від прозорості, обґрунтованості та довіри до процедури прийняття рішень.

Показовим прикладом складного поєднання автономії та підзвітності є Європейське агентство прикордонної та берегової охорони, Frontex. Регламент 2019/1896 передбачає значне розширення його операційного мандата, але водночас закріплює механізми контролю, підзвітності та захисту основних прав [22]. Саме на прикладі Frontex видно, що чим ширшими є повноваження агентства, тим більш розвиненими повинні бути механізми його підзвітності.

У цьому контексті важливо не протиставляти автономію та підзвітність. Вони не є взаємовиключними категоріями. Навпаки, ефективна автономія можлива лише тоді, коли вона супроводжується належною підзвітністю. Без автономії агентства не здатні забезпечувати експертність, професійність і оперативність. Без підзвітності вони ризикують втратити демократичну та правову легітимність. Тому оптимальна модель полягає не у звуженні автономії агентств, а в її правовому структуруванні через чіткі повноваження, прозорі процедури, звітність, аудит, парламентський контроль і судовий перегляд.

Науковий результат цього дослідження полягає в обґрунтуванні того, що автономія та підзвітність агентств ЄС повинні розглядатися як взаємопов'язані елементи їх адміністративно-правового статусу. Агентства ЄС є інституціями *sui generis*, які функціонують у межах європейського

адміністративного простору та поєднують експертну незалежність із багаторівневими механізмами контролю.

Висновки. Автономія агентств Європейського Союзу є необхідною умовою ефективного європейського адміністративного врядування. Вона забезпечує професійність, спеціалізацію, експертність і оперативність діяльності агентств. Водночас така автономія має похідний і юридично обмежений характер, оскільки агентства діють лише в межах компетенції, визначеної правом ЄС.

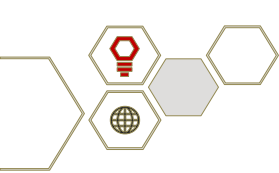
Підзвітність агентств ЄС є системою політичних, адміністративних, фінансових, судових і процедурних механізмів контролю. Вона не повинна зводитися лише до формального звітування, оскільки її призначення полягає у забезпеченні законності, прозорості, ефективності та демократичної легітимності діяльності агентств.

Практика Суду ЄС, зокрема справи *Meroni*, *Romano* та *ESMA*, сформувала основні межі допустимого делегування повноважень агентствам. Вона засвідчує, що розширення автономії агентств можливе лише за умови чіткого правового регулювання, процедурних гарантій і судового контролю.

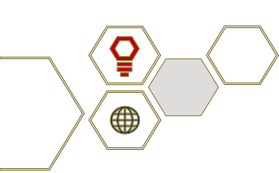
Отже, автономія та підзвітність агентств ЄС не є протилежними категоріями. Вони становлять єдину конструкцію адміністративно-правового статусу агентств, у межах якої функціональна незалежність врівноважується механізмами контролю. Саме такий баланс забезпечує легітимність агентств ЄС у системі європейського адміністративного врядування.

Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язувати з аналізом правової відповідальності агентств ЄС, особливостей контролю за агентствами з оперативними повноваженнями, а також із дослідженням значення моделі агентств ЄС для реформування публічного адміністрування України в умовах європейської інтеграції.

Список використаних джерел

1. Chamon M. EU Agencies: Legal and Political Limits to the Transformation of the EU Administration. Oxford : Oxford University Press, 2016. 352 p. DOI: <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198784487.001.0001>.
2. Busuioc M. Accountability, Control and Independence: The Case of European Agencies. *European Law Journal*. 2009. Vol. 15, № 5. P. 599–615. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1468-0386.2009.00480.x>.
3. Scholten M., Brenninkmeijer A. (eds.). Controlling EU Agencies: The Rule of Law in a Multi-jurisdictional Legal Order. Cheltenham : Edward Elgar Publishing, 2020. 360 p. URL: <https://www.e-elgar.com/shop/gbp/controlling-eu-agencies-9781789905410.html?srsId=AfmBOoo72aKFXSTyQkWGBP5Jn1f7vw3LcJSNPAXqot2UZcQXxlUTCfhw> .
4. Chiti E. An Important Part of the EU’s Institutional Machinery: Features, Problems and Perspectives of European Agencies. *Common Market Law Review*. 2009. Vol. 46, № 5. P. 1395–1442. DOI: <https://doi.org/10.54648/cola2009059>.
5. Curtin D. Executive Power of the European Union: Law, Practices, and the Living Constitution. Oxford : Oxford University Press, 2009. 400 p. DOI: <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199264087.001.0001>.
6. Groenleer M. The Autonomy of European Union Agencies: A Comparative Study of Institutional Development. Delft : Eburon, 2009. 434 p. URL: <https://scholarlypublications.universiteitleidennl/handle/1887/14519>.
7. Bovens M. Analysing and Assessing Accountability: A Conceptual Framework. *European Law Journal*. 2007. Vol. 13, № 4. P. 447–468. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1468-0386.2007.00378.x>.
8. Dehousse R. Regulation by Networks in the European Community: The Role of European Agencies. *Journal of European Public Policy*. 1997. Vol. 4, № 2. P. 246–261. DOI: <https://doi.org/10.1080/13501769709696341>.
9. Kelemen R. D. The Politics of “Eurocratic” Structure and the New European Agencies. *West European Politics*. 2002. Vol. 25, № 4. P. 93–118. DOI: <https://doi.org/10.1080/713601644>.

10. Majone G. Two Logics of Delegation: Agency and Fiduciary Relations in EU Governance. *European Union Politics*. 2001. Vol. 2, № 1. P. 103–122. DOI: <https://doi.org/10.1177/1465116501002001005>.

11. Thatcher M., Stone Sweet A. Theory and Practice of Delegation to Non-Majoritarian Institutions. *West European Politics*. 2002. Vol. 25, № 1. P. 1–22. DOI: <https://doi.org/10.1080/713601583>.

12. Wonka A., Rittberger B. Credibility, Complexity and Uncertainty: Explaining the Institutional Independence of 29 EU Agencies. *West European Politics*. 2010. Vol. 33, № 4. P. 730–752. DOI: <https://doi.org/10.1080/01402381003794597>.

13. Egeberg M., Trondal J. EU-level Agencies: New Executive Centre Formation or Vehicles for National Control? *Journal of European Public Policy*. 2011. Vol. 18, № 6. P. 868–887. DOI: <https://doi.org/10.1080/13501763.2011.593314>.

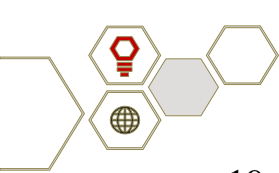
14. Font N. Policy Properties and Political Influence in Post-delegation: The Case of EU Agencies. *International Review of Administrative Sciences*. 2015. Vol. 81, № 4. P. 773–792. DOI: <https://doi.org/10.1177/0020852314558037>.

15. Koop C. Explaining the Accountability of Independent Agencies: The Importance of Political Salience. *Journal of Public Policy*. 2011. Vol. 31, № 2. P. 209–234. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0143814X11000080>.

16. Coman-Kund F. European Union Agencies as Global Actors: A Legal Study of the European Aviation Safety Agency, Frontex and Europol. London ; New York : Routledge, 2018. 330 p. DOI: 10.4324/9781351136860.

17. Everson M., Monda C., Vos E. (eds.). European Agencies in between Institutions and Member States. Alphen aan den Rijn : Wolters Kluwer Law & Business, 2014. 277 p. URL: <https://research.tilburguniversity.edu/en/publications/european-agencies-in-between-institutions-and-member-states/>.

18. Joint Statement of the European Parliament, the Council of the EU and the European Commission on Decentralised Agencies and Common Approach.

19 July 2012. URL: https://european-union.europa.eu/document/download/d4199ff4-1e3d-45e6-af7e-90cf1a7b10bc_en?filename=joint_statement_on_decentralised_agencies_en.pdf.

19. Judgment of the Court of Justice of 13 June 1958. *Meroni & Co., Industrie Metallurgiche SpA v High Authority*, Joined Cases 9/56 and 10/56. ECLI:EU:C:1958:7. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:61956CJ0009>.

20. Judgment of the Court of Justice of 14 May 1981. *Giuseppe Romano v Institut national d'assurance maladie-invalidité*, Case 98/80. ECLI:EU:C:1981:104. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:61980CJ0098>.

21. Judgment of the Court of Justice of 22 January 2014. *United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland v European Parliament and Council of the European Union*, Case C-270/12. ECLI:EU:C:2014:18. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?uri=CELEX:62012CJ0270>.

22. Regulation (EU) 2019/1896 of the European Parliament and of the Council of 13 November 2019 on the European Border and Coast Guard. *Official Journal of the European Union*. 2019. L 295. P. 1–131. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019R1896>.